

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Hirdetéseknél két hasábos petit sora 16 fill.
Nyilttér sora 30 fillér.

Laptulajdonos és ideiglenes felelős szerkesztő:

OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

ÁTKÖLTÖZÉS!

KÖNYVNYOMDÁMAT,

ZOMBOR és VIDEKE

BÁCSKAER VOLKSBLATT

kiadóhivatalát f. évi június havában
: : A SÓHÁZ-UTCZÁBA, : :
a sóáruda mellett helyezem át.
OBLÁT KÁROLY.

Párt-alakulások.

(F. M.) Midőn Széll Kálmán alatt az Apponyi-párt fuziója megtörtént, az egész ország egy kellemetlen érzés nyomása alól szabadult föl. Megszűnt az az ádattlan politikai harcz, amely a közjogi alap hivatásainak egy tekintélyes részét szembe állította a közjogi alapon álló és azt védő kormánypárttal és remélni lehetett, hogy a fuzió által megerősödött és mintegy regenerált szabadelvű párt fokozott erővel és ambícióval lát az ország megsokasodott bajainak orvoslásához.

De ez a remény csak remény maradt. Jöttek a katonai javaslatok, az obstrukció, Széll demissiója, Khun-

Héder-váry, majd Tisza Istvan gróf kabinetalakítása és különösen ez utóbbi következtében az Apponyisták nagy részének kiválása a szabadelvű pártból.

Ma már ott vagyunk, hogy az Apponyisták, akik számra nézve nem sokan vannak ugyan, de annál melegebben ragaszkodnak vezérükhöz, újra mint párt szervezkednek és e czélból épen a napokban küldötték ki programkészítő bizottságukat.

Hogy e program szép lesz, az kétségtelen. Kezkesedik erről Apponyi Albert gróf ismert ékesszólása De, hogy alkalmas lesz-e új hívek toborzására és a gyakorlati megvalósításra, abban erősen kételkedünk. Mig Apponyi és gárdája a kormánypártban volt, sokkal tágabb és könnyebb tere nyílt arra, hogy elveiből a lehető megvalósítsa és az ország intézményeibe belevigye. Ha Apponyi a katonai vívmányok terjedelmével nincs megelégedve, ehhez föltétlenül joga van; az is jogos, ha további vívmányokat követel; az azonban bizonyos, hogy e követeléseket mint egy törpe kisebbség vezére ki nem vivhatja, hanem csakis mint a többség vezére. Az is bizonyos, hogy az 1867. XII-törvénycikk igazi szellemét, úgy, amint azt ő felfogja és értelmezi, hiába fejtegeti az ő párthi-

veinek, mert hiszen azok eddig is „esküdtek a mester szavára.” Apponyinak e tekintetben a közjogi alapon álló szabadelvű párt meggyőződésére kell, illetőleg kellene hatnia, de ezt az ő ellenzéki sége egyenesen kizárja; nem azért, mintha a szabadelvű párt bezárna fülét az okok előtt, hanem mert ez a párt a saját felfogása és hagyományai szerint értelmezi és értékeli az 1867. XII. törvénycikket és kétségtelen, hogy adandó alkalommal, ellentétkel fölmerültek a többségi párt nem a vele szemben álló ellenzéki vezér felfogását fogja érvényre emelni, hanem a saját vezéréét.

Apponyi új párt-alakításának sikert mi a legjobb akaratnál sem jósulhatunk. Lehet, hogy nyer néhány új kerületet, lehet, hogy veszíteni fog. Működése az országra hasznos lehet, de a közjogi alapot erősíteni nem fogja. Többségre jutást nem remélhet bármily liberalis, vagy nemzeti politikát hirdessen is. Az ő pártjának hivatása az, hogy újra beolvadjon a gubernementalis pártba, mert csak ott érvényesülhet, amiből kétségtelen, hogy mostani kiválása a szabadelvű pártból, ha személyi tekintetektől érthető is, de helytelen és elhibázott politika volt.

Apponyi pártalakítását némileg megelőzte, de azért vele mégis egyidejűnek

A „ZOMBOR és VIDEKE” TÁRSZÁJA

Csotos Péter.

Az öreg Csotos Péter vagyonát jó félmillióra becsülték. Oriási vagyon az olyan ember kezében, ki közönséges parasztsorban született, ki csak vasárnap jár kék dolmányban s aki a fokhagymás piritózt tartja a gasztronómia remekének. A rengeteg vagyont ő maga szerezte, vegyesen: eszével és kezével. Negyvenéves háborút viselt azért a háromezer hold földért, amit szerzett. Meglehetően elégedve a hadi zsákmánnyal. Amint hogy meg is volt.

De életének alkonyában mintha a jó Isten elfordította volna róla a szemét. Már nagyon is sulyosan látogatta meg. Özvegyen maradt egyetlen diák fiával s egy-évre rá az a szorgalmas, derék szép fiú is meghalt.

De ez a rettenetes csapás sem törte meg az erős, energikus lelket. A fatalizmus engesztelő régióiban húzta meg magát. Ennek így kellett lenni. Ez így volt megírva...

A munkát csak úgy végezte mint azelőtt. A gazdasszonya, ki kissé zsémbes, nyelven asszony volt, gyakran vetette fel a kérdést:

— Ugyan kiért töri magát?
Az öreg jóízűen válaszolt.
— Csak azért, hogy legyen.
Egy meleg nyári napon, úgy két héttel Péter Pál előtt az öreg Csotos a tanyáról jött haza rendes, könnyű parasztszekéren. Az uton egy borotvált képű fiatal ember, kinek poros ruhája elárulta, hogy messziről jön gyalogosan, megszólította:
— Bácsi, kérem nem venne fel engem?
— Szívesen, tessék felugrani.
A fiatal színész a jövő pillanatban már ott ült a pokróczczal leterített szénatülélen. Beszédbe elegyedtek.
— Hová tetszenék igyekezni? kérdezte Csotos Péter.
— Gyomára.
— Gyűb, az még jó oda van. Jószerével is legalább négy óra járás. Velem a feleutjáig eljöhök.
— Köszönöm szépen.
— Aztán, ha nem sérteném meg a kérdéssel, mi járatban lenne Gyomán?
— Hát az úgy van, bácsi, válaszolta a színész, hogy én színész vagyok.
— Ugy? Ambár sejtettem némileg, minthogy borotvált ábrázatot tetszik viselni. Hol tetszett tanulni a mesterséget?

A színész, ki jóízű, vidám fiú volt, mosolyogva válaszolt:

— Nem tanulni kell azt bácsi, hanem tudni. A kutyát se tanítják ugatni mégis tud.

— Az már szent igaz. De azért mégis járt iskolákat?

— Hogyne? Diák voltam Halason.

— Halason? — kérdezte az öreg, önkénytelenül nagyot rántva a gyepőlön.

— Ott.
Csotos Péter arcát nagy szomorúság lepte el.

— Hej — sóhajtott — az én fiam is halasi diák volt.

Most nyolcz esztendeje, hogy eltemettük.

A színész nyugtalanul nézett az öregre.

— Csak nem Csotos Imrének hitták? — kérdezte izgatottan.

— De bizony úgy hitták az istenadát,

— No hát, az nekem iskolatársam volt, a legjobb pajtásom. Sohasem volt nem is lesz olyan igaz barátom. És hogy tanult! Tudja-e, uram, hogy rajta kívül senki sem tudta a görög rendhagyó igéket.

— Ugyan? — kérdezte az öreg.

mondható Bánffy Dezső zászlóbontása. Az „Uj-párt“ programja nagyon sok szép és jó eszmét felől, amelyek országszerte népszerűek. Nem tagadjuk, hogy jóleső rokonszenvvel látjuk Bánffy Dezső bárót újra a politikai élet mezején, ámde ki kell jelentenünk, hogy pártalakítása sikerében nem tudunk bizni. Ha az a célja Bánffy Dezsőnek, hogy egy csoport vezére legyen, ezt elérheti. Hívei és tisztelői, akik országszerte nagy számban vannak, hozzájuttathatják 40–50 kerülethez. De hol van ez még a többségtől? Bánffy Dezső nem lehet egy csoport, egy frakció vezére, ő országos vezérszerepre van hivatva, de éppen ezért neki bent, a szabadelvű pártban van helye. Az ő pártprogramja úgy van föllállítva, hogy az annak alapján megválasztott képviselők képezhetnék a szabadelvű párt radikális szárnyát és aligha is más a célja Bánffynak, mint e szárny összetoborzásával lehetetlenné tenni azt, hogy adandó pillanatban az Apponyisták képezzék ugyanannak konzervatív szárnyát, vagy zömét.

Egy szó mint száz: mi az „Uj-párt“ alapítását nem tartjuk szerencsés gondolatnak, sem a közjogi alap erősítésének, de Bánffy bárót és követőit mindenkor szívesen látunk bent a szabadelvű pártban, amint hogy meggyőződésünk, hogy helyük máshol nem is lehet.

Egyebekben: a magyar politikai pártviszonyokat a legszerencsétlenebbeknek tartjuk és látjuk. Szabadelvű kormánypart agrárius, merkantilista és kaszinócsoporthal, függetlenségi Kossuthpart, Szederkényi-Ugron part, néppart, Apponyi-part, Bánffy-part — egy kissé sok is a jóból. Ez a sok párt igazi istencsapása a parlamentárizmusnak és az országnak is. Itt az ideje, hogy a pártok és vezérpolitikusok maguk szüntessék be a sok pártlörédéket, mi csak a választók megtévesztését eredményezheti és hozzák létre az elvi ellentétekben álló konzervatív és liberális párt-

alakulást. Ekkor aztán megvalósítható az annyira óhajtott kormányzati és parlamenti váltórendszer is.

*** Iparfelügyelők gyűlése.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, hogy a királyi iparfelügyelő és az ország 17 kerületi iparfelügyelője évenként négyszer közös értekezletet tartsanak. Az első ilyen értekezletet március 30-án fogják megtartani a kereskedelemügyi miniszteriumban Sztéryi József miniszteri tanácsos elnöklété alatt. Ezen első értekezés főbb tárgyainak egyike a kerületi iparfelügyelet adminisztrációinak egyszerűsítése, mire nézve a kerületi iparfelügyelők — utasítás folytán — már megfelelő írásos jelentést terjesztettek a miniszter elé. Ezek a jelentések most vannak feldolgozás alatt.

*** Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása.** Remény van arra, hogy a parlamenti helyzetben beállott kedvező fordulat folytán az országgyűlés pár nap múlva meg fogja adni a felhatalmazást a kormánynak az adók kivetésére és behajtására. Ennek alapján az adókivetési munkálatok oly időben bocsájthatók az összeíró-küldöttségek rendelkezésére, hogy azok a kellő beosztás mellett április 15-ig befejezhetik munkálatukat. Miért is a belügyminiszter most rendelettel felhívja a központi választmányokat, hogy az összeíró küldöttségeket válasszák meg és őket utasítsák, hogy munkálatukat a jelenleg tárgyalás alatt álló indemnitási javaslat letárgyalása és szentesítése után azonnal megkezdjék és április 15-ig befejezzék. A belügyminiszter továbbá figyelmezteti a központi választmányokat, hogy a választási törvények alapján az összeíró-küldöttségek fuvarköltséget nem igényelhetnek. Eppen azért sajnálattal tapasztalja, hogy egyes vármegyékben mégis a fuvarköltségek felszámítása mind általánosabbá válik és az összeíró-küldöttségek oly tagjai is gyakorlatba veszik, kiknek társadalmi állása és vagyoni helyzete mellett joggal el volna várható, hogy ezen önkormányzati tevékenységgel járó összes terhek viselését áldozatképpen magukra vállalják. Miért is a miniszter ezeket a kiadásokat legszűkebb korlát közé akarja szorítani és felhívja a központi választmányokat, hogy az összeíró-küldöttségekbe lehetőleg oly egyéneket válasszon, a kik ezt a megtisztelő megbízatást

anyagi ellenszolgáltatás igénylése nélkül is elvállalják. Felhatalmazza továbbá a központi választmányt, hogy a felelősöket a királyi kuriához elnöki uton felterjeszthessék.

*** A vasárnapi munkaszünetről szóló rendelet módosítása.**

A szegedi kereskedelmi iparkamarához leirat érkezett Hieronymi Károly kereskedelemügyi minisztertől, mely kilátásba helyezi, hogy az utóbb megállapított és nagyon sok részről kifogásolt munkaszüneti rendelkezést revídiálni fogja. A leirat teljes szövege a következő: „Az ipari munkának vasárnapi szünetelése tárgyában hivatali elődöm által múlt évi június hó 13-án 28,559. sz. alatt kibocsátott rendelet módosítása s a vasárnapi munkaszünet újra szabályozása iránt sok oldalról többek között a cím részéről is érkezett hozzám felterjesztés, illetve javaslat. Utalva erre, — az érdekeltek tájékoztatása céljából, — értesitem a Czimet, miszerint vasárnapi munkaszünet szabályozásának kérdését beható tárgyalás alá kívánom venni, amelynek rendjén az elem terjesztett összes kérelmekkel, óhajokkal és javaslatokkal a legbehatóbban és a mindkét rendbeli érdekesség összes figyelembe jöhető érdekeinek mérlegelésével kívánok foglalkozni. Addig azonban, míg ezt tehetném, a kérdésnek kiváló fontosságánál fogva, az elem terjesztett konkrét kérelmek felett nem dönthetek és pedig annyival kevésbbé, mert esetleges speciális rendelkezések útjában állhatnának annak, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdése a tanácskozások rendjén helyeseknek talált általános elveknek megfelelő szabályozást nyerjen. Budapest, 1904. március 16. Hieronymi s. k.

*** Iparosok és munkások figyelmébe.** A kereskedelemügyi miniszter újabban a következő rendeletet bocsátotta valamennyi II. fokú iparhatóságokhoz: Ujabban ismét panaszok érkeznek hozzám, hogy az elsőfokú iparhatóságok a munkások panaszait vagy egyáltalán nem fogadják el, vagy ha el is fogadják, azok tárgyalására csak hetekkel a panaszos beadvány beérkezése vagy a panaszos jegyzőkönyv felvétele után tűznek ki hatánapot. Utalva hivatali elődömmel ugyan ezen tárgyban 1900. évi december hó 15-én 84804. sz. a. kiadott körrendeletére felhívom a címet, utasítsa a hatósága alatt álló elsőfokú iparhatóságokat és ipartestületeket, hogy a munkásoknak bármilyen természetű panaszait azonnal fogadják el,

— Senki! Esküszöm önnek.

Az öreg Csotos arcát valami különös büszke kifejezés lepte el azok miatt a görög rendhagyó igék miatt, amikről igazán nem tudta, hogy mi fán teremnek. De bezzeg tudta a fia.

A színész kifogyhatatlan volt elhnynt barátjainak magasztalásában. Szavából őszinte melegség áradt elő, mi az apát rendkívül boldoggá tette. Elhallgatta volna napestig, reggelig.

— De jó tette, hogy felkéredzkedett a kocsimra. Ha nem sértem meg, mi is a becsületes neve.

— Térey Károly?

— Ugy? Nohát az Isten tartsa meg. Most már egy-két napra csak nálam marad vendégnek?

— Nem lehet, kérem, szívesen teném, már csak azért is, mert az Imre apja.

— Térey Károly aztán hosszasan elmagyarázta, hogy neki, hogy gyalogszerrel indult, milyen fontos oka van a színtársulat megbukott. Nem tudnak eljönni onnan, ahol vannak. Neki ennél fogva Gyomára kell menni bérletet csinálni, pénzt felvenni a bérlőktől s elküldeni az igazgatónak.

Az öreg Csotos nagy érdekléssel hallgatta a magyarázatot, melynek végezté-

vel éppen haza érkezett a háza elé. Megállította a kocsit s azt kérdezte a színesztől:

— Aztán mennyi pénzt akarna Gyomán összeszedni?

— Kétszáz forintot.

— Kétszáz forintot? Az nem is pénz. Azt Gyoma városa nélkül is eligazíthatjuk.

— Hogy?

— Hát úgy, hogy lesz szíves beljebb kerülni, aztán megmondani, hová kell a pénzt küldeni? En aztán lóra ültetek egy bérest, aki egy-kettőre elviszi.

Ugy is történt. Az igazgató hosszan tartó csuklást kapott a meglepetés örömetől. Egész éjszaka azon törte a fejét, hogy honnan tudta Térey Károly ilyen ördögös gyorsasággal előteremteni a pénzt. Hiszen, ha ternót csinált időközben akkor sem jutott volna hozzá ilyen hamar.

Negyednapra Térey elmagyarázta a csodát. Akkor ültette kocsiára az öreg Csotos. Előbb azonban kivitte a tanyára s úgy megfürösztötte tejbe-mézbe, hogy a boldogult Kanaán óta magyar színész még úgy nem fürdött.

A színigazgatóban az állomáson egy nagy elhatározás érelődött meg. Közölte a színtársulattal.

— Elmegyünk az egész társulattal Csotos Péter tanyájára s ott előadjuk rendkívüli diszelőadásnak a Bánkbánt.

Mindenki, még a sugó is, remek ötletnek találta a művészi kirándulást. Három parasztszeker szállította ki a dekorációkat s a dekorációhoz szükséges művészi személyzetet. Az öreg Csotos tüntető örömmel fogadta a művészi inváziót.

— Ennél okosabbat igazán nem tehettek volna.

Egy reptülő dohánypajta lett kijelölve arénának. Az öreg Csotos maga czepelette a deszkákat, gerendákat a színpadépítéshez. Délben kitünő tanyai ebéd várta a vendégeket, kik örömmel állapították meg, hogy Térey Károlynak Kanaánra vonatkozó hasonlatában semmi tulzás nem volt.

Az előadás is zavartalanul folyt le. Azaz nem egészen... Minden úgy ment, mint a karikacsapás, csak egy nagy hiba mutatkozott: Csotos Péter nem volt látható. Este eltűnt s azóta senki nem látta.

A színészeket ez a körülmény nagyon deprimálta. De alig szállt szét az utolsó tapló görögtüzének a füstje, mikor Csotos Péter megjelent.

— Nem lehetett, könyörgöm, le kellett mennem a birkauszatatóhoz. Külömben nem az előadászámit, hanem a szíveség-

Zöldi Márton.

soronkívül tárgyalják és azokat lehetőleg a panasz beadásának napján intézzék el. Igazolatlan késedelmezés esetén a hanyag közegek ellen a megfelelő megtorlást fogom alkalmazásba venni. Budapest, a miniszter megbízásából Abonyi s. k. miniszteri tanácsos.

A kötelességérzet és munkásság.

A hazafias kötelességérzet és munkásság ama jellemvonások, melyek alkotó erejüknél fogva s a történelem tanúsága szerint is elválaszthatatlan diszei voltak mindenkori ama nagy férfiaknak, kik a közért lángoló lelkesedéssel, soha nem hanyalló energiával, éjjel nappalá téve önzellenül munkálkodtak.

Annál dicséretre méltóbb ezen lelki vonás oly egyénekénél, kik nem önmagukért, nem önző nyereségi vágyból, avagy hírességi viselkedésből szentelik minden idejüket, minden tudásukat a közügynek. Zombor szab. kir. város törvényhatósága nem rég ejtette meg tisztújító választását. Első tisztviselőjéül ismét megválasztotta **H a u k e I m r é t**, azt a férfit, ki öszülő hajjal, de ifju letterővel eddig is dokumentálva rátermeltségét ezen nagy felelősséggel járó állásra. Ily nagy város helyes adminisztrációja nemcsak felelősséggel, hanem kötelességtudással erőt megfeszítő munkával is jár. Midőn Hauke Imre a polgármesteri állást, melyre őt a törvényhatóság bizalma helyezte, — elfogadta, jól tudta ő, hogy ez állás nem sinecura, nem könnyű tisztség, hanem hogy az nagy teherrel és felelősséggel van összekötve. Hozzá is látott derekasan. A lakosságnak csak egy kis hányada bír arról tudomással, hogy első tisztviselője a polgármester elsőnek jelenik meg reggel hivatalában és utolsónak hagyja azt el. Óriási munkakedve nem hagyja őt pihenni. Nála a városi közérdek az első. A városi villamvilágítás, a város szepítészete a gőzfürdő létesítése körül lankadatlan buzgalommal intézkedik és fáradozik. Kivette az oroszánrészt ama vallásos mozgalomból is, mely az új templomnak lelkiekkel való ellátása körül esik a s közelmultban végleg megoldást nyert.

Amint ugyanis most örömmel értesülünk, **B e r z e v i c z y A l b e r t** közoktatásügyi miniszter a polgármesternek kilátásba helyezett 10000 korona segélyt folyó hó 19-én kiutalványoztatta és erről leiratban értesítette **Hauke Imre** polgármestert. Ezzel azután megszűnt minden aggály, hogy esetleg a városnak kellene az összeget megfizetni s most már mi sem áll útjában az új templomügy végleges befejezésének. — y.

Az O. M. K. E. Baján.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület bajai kerülete tegnap alakult meg. Az alakuló-közgyűlés, a melyre Sándor Pál országgyűlési képviselő vezetésével a központi előkészítő-bizottság több tagja rándult le, Baja város székházában tartatott meg. A zsufolásig megtelt köz-

gyűlési teremben képviselve volt Baja város kereskedőközönségének színe-java, ugyszintén a hatóságok feje is.

Weidinger Salamon, a bajai végrehajtó-bizottság elnökének szívélyes hangu megnyitó szavai után Sándor Pál országgyűlési képviselő hosszabb beszédben körvonalazta az O. M. K. E. működési programját és megalakulásának célját. Utalt annak szükségességére, hogy a kereskedői osztály társadalmi pozíciójának és gazdasági érdekeinek megvédésére szervekedjék. Felemlítette Wekerle Sándornak a minap tartott felolvasását, a melyben elismerte a kereskedelemnek mindenek felett való fontosságát. Ez az elismerés biztosítéka a szervezkedés jogosultságának. Ideje, hogy a szétszórt kereskedelem végre egygyé váljék és egységesen szálljon szembe azzal az iránynyal, a mely a kereskedelmet fölöslegesnek, sőt károsnak mondja. A bajai régi. nagyjelentőségi kereskedelemre való utalással és kérve a régi hirnévnek új, eredményes törekvésekkel való megőrzését, fejezte be viharos tetszés között nagyhatású beszédét.

Hegedüs Aladár dr. polgármester a maga és polgártársai nevében üdvözli a kereskedők országos szervezkedését, a melynek közvetve az egész magyar társadalom fogja hasznát látni. Schmausz Endre főispán is hosszabb beszédben üdvözli az O. M. K. E.-t, biztosítván a vezetőséget arról, hogy a mint az összes gazdasági tényezők harmónikus együttműködése érdekében eddig is mindig készséggel működött közre, ezután is hazafias kötelességének fogja tartani a kereskedők törekvéseinek támogatását.

Rajk Aladár dr. országgyűlési képviselő, Herzfelz Frigyes, Auer Róbert, Dán Leó és Reich Vilmos felszólalásai után Drescher Gyula végrehajtó-bizottsági elnök javaslatára egyhangulag és nagy lelkesedéssel elnökül Weidinger Salamont, a bajai kereskedők nesztorát választották meg, ki a tisztikar és a választmány névsorának felolvasása után a maga részéről köszönetet mond elnökké való megválasztásáért és köszöni mindazoknak lelkes közreműködését, a kik a bajai kerület megalakítását ily hatalmas arányokkal és sokat ígérő munkakedvvel megvalósították. Ezután a résztvevők lelkes éljenzése közben zárta be a közgyűlést. Délután 150 teritékű társas-ebéd volt a Nemzeti-szállodában.

Midőn a bajai kereskedők ezen ünnepléses lefolyású alakuló gyűléséről a fenti tudósítást leközljük, fájdalmas érzésünknek kell hogy kifejezést adjunk. Zombor sz. kir. városban mint egy nagy megye székhelyén lakó intelligens kereskedőink közönyössége felett, a kik még most sem látják be hogy az egyesülésben rejlik az az intellektualis erő, mely alkot és éltet.

Az „O. M. K. E. ugyanis elhatározta, hogy hazánk nagyobb városaiban a kereskedői tekintély és egyéb életérdekek megszilárdítása céljából megalakítja fiok egyesületeit. A hová meghívást kap oda agilis és tevékeny elnöke Sándor Pál orsz. képviselő illustris gárdájával megjelen és megalakítja azt az egyesületet, mely hivatalva lévén az agrárius mozgalmak révén

megrágalmazott kereskedői tekintélyt ismét helyre állítani és védelemről gondoskodni.

Szívleljék meg saját érdekükben Zombor város elég tekintélyes számban lévő kereskedői a kor intő szózatát.

Csatlakozzanak minél előbb ők is e mozgalomhoz. Alakítsák meg a helyi bizottságot és értesítsék ez aktióról az „O. M. K. E. országosbirű elnökét arról, hogy ők is szervezkedni óhajtanak. Mi a sajtó, szívesen állunk rendelkezésükre.

Hirek.

*** Atköltözés. Könyvnyomdát, a „Zombor és Vidéke“ és a „Bácskaer Volksblatt“ kiadóhivatalát f. évi junius havában a sóház-utczába, a sóáruda mellett helyezem át.**

OBLÁT KÁROLY.

*** Eyyházmegyei hírek.** Szelcer András apatini káplán küllöldi (kolluth) plébánossá kineveztetett. — Schmelhger Gyula Kupuszínáról Akasztóra helyeztetett át káplánnak.

*** Az újtemplom ügyében** Zombor szab. kir. város újtemplom építő bizottsága 1904 évi március hó 27-én (Vasárnap) délelőtt 10 órakor a városháza tanács termében ülést tart. Tárgy: A vallás alaphól engedélyezett 10000 koronának utalványozása iránt és Csernyus Pálné adománya misemondó ruha tárgyában.

*** Kossuth Lajos emléke.** A szabadság hónapja a magyarnak egyszersmind legnagyobb gyászát jelenti. Március 20-ikán halt meg Turinban Kossuth Lajos, s most, hogy immár 10 esztendeje költözött el az élők sorából, szívünknek mély gyásza újra megnyilatkozott, szomorú, de lélekemelő ünnepek keretében Országszerte gyászba borult e napon minden igaz magyar lelke, tíz esztendő után éppen olyan meghatottság fogta el a szíveket, miként ha tegnap költözöt volna el sorainkból örök dicsőségünk, a magyar szabadság lánglelkű apostola. A vidék impozáns módon foglalt helyet a gyászolók táborában, az ifjuság kegyeletszomorú szárnyalású beszédekben méltatta Kossuth apánkat. Sirján összegyűltek a gyászoló magyarok képviseletében mindazok, akik lelkük tartalmánál, eszméik erejénél fogva legméltóbb tolmácsolója a nemzet osztatlan rajongásának. Impozáns, megható volt a gyász, melyeta Nemzet Atyjának emlékére rendeztek.

*** Kegyuri bizottsági ülés.** Zombor szabad királyi város kegyuri bizottsága 1904. évi március hó 27-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor a régi és újtemető rendezése ügyében a városháza tanácsstermében értekezletet tart.

*** Képviseői piknik.** A kedden Budapesten tartott képviseői pikniken megyénk szépei közül következők vettek részt: Dr. Drakulics Pálné és leánya Ivánka, Mihajlovits Kornélné, özv. Rudits Mihályné és Szakáll Margit úrleány.

*** A hercegprimás állapota.** A hercegprimás állapotában — mint örömmel értesülünk — oly tartós és rohamos a javulás, hogy rövid idő alatt egészsége teljesen helyreáll.

*** Gozsdú Elek a szegedi árvizképről.** Gozsdú Elek zombori törvényszéki elnök, a kitűnő író, a Vasárnapi Ujság mostani számában a szegedi árvizkép kapcsán elmélkedik a magyar festőművészet mai helyzetéről. A cikkben,

amely „A szegedi árvízkepről“ ezimen jelent meg, nagy jelentőséget tulajdonít Vágó Pál ez alkotásának, mint a romantikus deklamátorok iskolája egyik legkiválóbb nyilvánulásának.

* „Zombori Ügyvéd-Egylet“.

A „Zombori Ügyvéd-Egylet“ 1904. évi április hó 16-ik napján délután 6 órakor a „Csitaonicza“ vendéglő külön termében rendes közgyűlés tart. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány évi jelentése 2. A számvizsgálók jelentése. 3. Költségvetés megállapítása. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok.

* **Választás.** A zombori takarékpénztár választmánya folyó évi márczius hó 23-án tartott ülésében, az ujonnan rendszeresített irodatiszti állásra, egyhangulag Vujevich Alajost, eddigi első irodaszolgát választotta meg.

* A Nemzeti Szalon Zomborban.

A Nemzeti Szalon jövő hó második felében Zomborban rendez kiállítást. Az eszme dr. Gozdu Elektől való s ő volt az, aki a Nemzeti Szalont a zombori kiállításra megnyerte. — Latinovits Pál főispán, aki a kiállítás védnökségét kész örömmel elfogadta, a tárlat ügyeinek megbeszélése céljából értekezletet hívott össze, amelyen részt vettek: Karácson Gyula, dr. Gozdu Elek, Hauke Imre, Pávlovits Simon, Grüner Samu, dr. Lallosevits János, dr. Konyovits Dávid, Falcione Gusztáv, Szalay Frigyes és dr. Baloghy Ernő. A megjelentek mind örömmel üdvözlötték a tárlat eszméjét és köszönettel fogadták, hogy Latinovits Pál főispán a védnökséget elvállalta. Ezután dr. Gozdu Elek ismertette a tárlat célját és program-tervezetét. A tárlat április 24-én nyílik meg, két hélig lesz nyitva s a városháza nagyszobájában kerülnek a képek kiállításra. Mintegy 250 kép lesz, mely között 12 eredeti Munkácsy kép, ami a kiállításnak bizonyára nagy értéket fog kölcsönözni. A kiállítási nagybizottság állami fog a zombori társadalom színe javából, hivatal főnökökből, a zombori törvényhatósági bizottságnak a város belterületén lakó tagjaiból, a vármegyei főszolgabírákból, Zenta város polgármesteréből, a zombori egyesületek és társulatok elnökeiből. A megnyitásra minden valószínűség szerint lejön gróf Andrassy Gyula, a Nemzeti Szalon elnöke, kiknek kíséretében lesznek: Pekár Gyula, Vészy József, Ernst a Szalon igazgatója s többen a budapesti művészvilág előkelőségei közül. A vendégeket a vasutnál a polgármester fogadja. A megnyitás április 24-én d. e. 10 órakor kezdődik, az ünnepély Fernbach Károly üdvözlő beszédével kezdődik. Erre gróf Andrassy Gyula felel, mire Latinovits Pál főispán a kiállítást megnyitja s következik annak megismerése. A kiállítás megnyitásának napján a vendégek tiszteletére bankett lesz s Pekár Gyula előadást tart a festészetéről. A bizottság gondoskodik, hogy a kiállítás tartama alatt több ünnepélyesség legyen az érkező vendégek szórakoztatására. Belépőjegyek ára a megnyitás napján: 10—1 óráig 2 korona, azontul általánosan 40 fillér lesz.

* **A Bácsmezei Kör** f. hó 20-án tartotta rendes évi közgyűlését budapesti hivatalos helyiségében Latinovics Pál főispán elnöke alatt. A főispán lelkes beszédében buzdította a kör tagjait, de főleg az intelligens ifjúságot a társadalmi béke, a kollegiális együttérzés ápolására, a kulturális törekvések előmozdítására és a jótékonyág gyakorlására. Tetszéssel fogadott beszéde után Piukovich főtitkár terjesztette elő jelentését, melyből kitűnik, hogy a körnek 250 tagja van. Azután a választást ejtették meg a következő eredményre: Elnök Latinovics Pál főispán, alelnök dr. Tatits Péter járásbíró, főtitkár

Piukovics Elemér min. fogalmazó, főjegyző Pető Lajos lapszerkesztő, titkár Megyánszky Lázár, jegyző Alföldy Imre, orvos dr. Marberger Sándor, ügyész dr. Vincze Károly. A választmányba beválasztottak: Latinovits Géza és Fernbach Péter orsz. képviselők, dr. Molnár Gyula, dr. Kovács Jenő, dr. Drescher Béla, Agai Adolf, Herczfeld Frigyes, Polakovits Mátyás és Odön, dr. Hoffmann Péter, dr. Fenyő Géza, dr. Szilágyi István, dr. Steiner György stb. A kör elhatározta, hogy április havában jubiléris ülést tart.

* **Szülői értekezlet.** Vasárnap márcz. 20-án d. u. 3 órakor volt főgimnáziumunkban a III. szülői értekezlet. Jöttek a tavaszi vásárral egybeesett, azért a szülők és érdekeltek igen szép számmal jelentek meg, közöttük sokan vidékiek is. Elsőnek Rittinger Antal igazgató ismertette a különböző életpályákat, melyekre a gimnázium egyes osztályai jogosítanak. Különösen ajánlotta az ipari és katonai pályát. Dr. Ferencsik Lajos főgimn. tanár az egyfolytában való tanítás pedagógiai és egészségi előnyeit magyarázta a szülőknek. Hozzászolt a tárgyhöz Jablonszky Miklós kapitány melegen, mely alaposítással, lelkesedéssel tette magáévá előadó véleményét, s ajánlotta a szülőknek az egyfolytában való tanításhoz való hozzájárulásukat. Az értekezlet Berger Gyuláné usasszony hozzászólása után egyhangulag az egy óráig egyfolytában való tanítás mellett foglalt állást.

* **Kérelem.** Egy zombori születési fiatal iparos, ki betegsége folytán hivatását nem teljesítheti, sőt annyira nyomorog, hogy az orvos által előírt kis levest vagy tejet sem szerezhet magának; sirva panaszkodta el tegnap szerkesztőségünkben nyomorát. Felesleges különben a szegénynek panaszja, mert ha az ember csak ránéz, beteg kiaszott külseje elárulja egész állapotát. — Jószívű polgártársainkat kérjük, ezt a szegény embert — annyiban segélyben részesíteni, hogy a budapesti klinikába felvétethesse magát. — Adományokat köszönettel lapunk szerkesztősége is fogad el. — Lakása az illetőnek Arok-utca 125.

* **Meghívás.** Bács-Bodrog vármegye gazdasági szövetsége 1904. márczius hó 30-án d. e. 9 órakor a vármegyeház kis gyűléstermében igazgatósági gyűlést tart, melyre t. czimedet egész tisztelettel meghívom és kérem sziveskedjék a tárgysorozat fontos voltára való tekintettel azon lehetőleg megjelenni. Hazafias tisztelettel Latinovits Géza országgy. képviselő, elnök. Napirend: 1. Folyó ügyek elintézése. 2. A vármegyei állattenyésztési szabályrendeletek megváltoztatására irányuló módosításoknak mikénti keresztülvitele. 3. A kölcsönös tehénbiztosításra vonatkozó egyetemes szabályzatok kidolgozása. 4. Netaláni indítványok.

* **Pop György** kir. pénzügyigazgató és Sztankovics György tanácsos államépítészeti főmérnök hétfőn Szabadkára érkeztek a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának ülésére.

* **A zombori vásár.** Évek óta már nem volt oly népes és nagy vásár Zomborban mint az idei tavaszi vásár. Már szombaton özönlettek a vidéki kocsik, felhajtott barinok, lovak nagy mennyiségben. A szokásos eső elmaradt — tehát a vásár nagyon látogatott volt. Különösen sok ló kelt el, amit a vidéki lókereskedők jó pénzen fizettek. Maga a Hauzer czég 70 darabot vásárolt. A rend példás volt, a miben a rendőrségnek nagy része van, különösen annak vezetője Jablonszky Miklós személyesen ügyelt fel és helyszíni intézkedéseivel általános megalégedést keltett gyors tevékenységével.

* **Motoros vasuti közlekedés Bácskában.** Aug. hó 1-től fogva a

bácsmezei viczinális vonatokon a motoros közlekedés fog életbe lépni, ami kényelmi szempontból rendkívüli előnyös leendő. A gőzvonatok kizárólag a teher szállítást fogják eszközölni.

* **Baja színházat épít.** Ifj. Bobula János budapesti műépítész 3 tervet nyújtott be a bajai színház építtetésére. Az épület nagy arányú lesz, mert 26 páholy és 270 ülőhelye lesz és a mellett 302 karzati ülőhely. Nevezett műépítész Zombor tanácsához is tervet nyújtott be a színház rekonstrukciójához, — melyet a bizottságok e héten tárgyalnak.

* **Uj ügyvéd.** Dr. Steinicz Gyula ügyvéd irodáját Bács-Feketehegyen megnyitotta.

* **Hadzsy Emlék.** A Bács-Topolyán felállítandó Hadzsy emlék bizottsághoz eddig befolyt 3711 korona. Utóbbi időben gróf Zichy N. János és neje Kray Irma grófné 400—400 összesen 800 koronával járultak a nemes czélhoz.

* **Ifj. Vojnics Sándor párbaja.** A szabadkai kir. törvényszék hétfőn hirdette ki ifj. Vojnics Sándor orsz. képviselő előtt az ifj. Gálly Györggyel, valamint Jakobesics Gyulával vívott párbajai miatt reá rótt összbüntetést. A két izben meghozott ítéletek szerinti összesen egy havi és 6 napi államfogház büntetés helyett a kir. törvényszék ma összbüntetésképen egy hónapi és 3 napi államfogházbüntetést szabott ki.

* A ragadós állati betegségek állása Bács-Bodrog vármegyében márczius 20-áig

Veszesség: apatini j. Szond 1 u., bajai j. Vaskút 1 u., hódási j. Derye 1 u., topolyai j. Kishegyes 1 u. Takonykór és bőrféreg: óbecsei j. Óbecse 1 u., topolyai j. Kishegyes 1 u., Zenta v. I. ker. 1 u., II. ker. 1 sz. Rühkór: apatini j. Gombos 5 u. ló, kulai j. Kiskér 1 u. ló, Kucura 4 u. ló, ujvidéki j. Okér 1 u. ló. Sertésorbáncz: bácsalmási j. Bácsalmás 1 u., bajai j. Csávoly 1 u., topolyai j. Topolya 1 t. Sertésvész: bácsalmási j. Mélykút 1 m., bajai j. Bátormonostor 1 u., hódási j. Bácsordas 1 u., Hódáság 1 u., kulai j. Overbász 1 sz., németpalánkai j. Szilbács 1 u., óbecsei j. Bácsföldvár 2 u., Turja 1 u., titeli j. Káty 1 sz., topolyai j. Sándor 1 u., ujvidéki j. Osóvé 1 u., Temerin 1 t., Zenta v. III. ker. 1 sz.

* **Magas árenda.** Óbecse községében nagy bért fizetnek a jó földekért. De ily nagy összegre — mind az ideig még Óbecsén sem emlékeznek. Nem kevesebb mind 110 frtot fizettek lánczonként haszonbért az óbecsei szérüs kert földekért a városnak. Mily hasznos kell annak a földnek hozni ily magas árenda mellett?

* **Az apatini második gyógyszerertár.** A m. kir. belügyminiszter az apatini második gyógyszerertárt Szkendrovits Simon szabadkai gyógyszerésznek adományozta.

* **Topolyai újtemplom.** A topolyai újtemplom építését a megtartott árlejtésen Fazekas Lajos szabadkai építész nyerte el. Az újtemplom még ez év folyamán tető alá kerül.

* **Meghívás.** A Kulai Polgári Olvasóegylet 1904. április 4-én saját egyetemi helyiségeiben táncmulatsággal egybekötött műkedvelő előadást rendez. Szinre kerül: 1. A nyolczadik Gyurkovits-leány. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Herczeg Ferencz. Személyek: Radványi ezredes — Radich Aladár úr. Radványiné szül. Gyurkovits Katinka — Schneider Gigi úrleány. Gyurkovits Vilma — Lederer Miczi úrleány. Jánosy — Hoffmann Sebő úr. Horkay Feri — Schick Ernő úr. 2. A szálka. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Mocsári Béla.

Személyek: Szabó Kálmán járásbíró — Koller Laci úr. Irén, a felesége — Dr. Ormay Kálmanné úrasszony. Dr. Kalmár Géza orvos — Lederer Dezső úr. Klementin — Falcione Janka úrleány. Történik Budapesten, Szabóék lakásán.

*** Sorozások a vármegye területén.** A multkori számunkban közölt sorozási sorrendet most kiegészítőleg következőképen közöljük. A sorozások hétfőn vették kezdetüket megyénkben a következő sorrendben: A vármegye területén tegnapi nappal kezdődtek meg a sorozások az egyes járásokban a következő sorrendben: Baján márczius hó 21., 22., 23., 24., és 26. án. Polgári elnök Vojnits István főjegyző. — Bácsalmáson márczius 31., április 5., 6., 7., 8., 9., és 13. án. Polgári elnök Vojnits István főjegyző. — Zomborban április 18., 19., 20., 21., 22., és 23. án. Polgári elnök Karácson Gyula kir. tanácsos alispán. — Apatinban április 25., 26., 27., 28., 29. és 30. án. Polgári elnök Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán. — Németpalánkán márc. 21., 22., 23. és 24. én. Polgári elnök dr. Mikosevits Kanut főügvezs. — Hódságon márc. 26., 28., 29. és 30. án. Polgári elnök dr. Molnár Károly m. biz. tag. — Bácskulán április 6., 7., 13. és 14. én. Polgári elnök dr. Molnár Károly m. biz. tag. — Újvidéken április 19., 20., 21., 22. és 23. án. Polgári elnök Latinovits Frigyes m. biz. tag. — Zsablyán április 25., 26. és 27. én. Polgári elnök Bertolino Sándor m. biz. tag. — Titelen április 29. és 30. án. Polgári elnök Bertolino Sándor m. biz. tag. — Obecsén márczius 21., 22., 23., 24., 26. és 28. án. Polgári elnök Latinovits Frigyes m. biz. tag. — Zentán a városnál márczius 30., 31. és április 2. án. Polgári elnök Mihályi János ny. árvaszéki elnök. — Zentán a járásnál április 5., 6., 9., 13. 14. én. Polgári elnök Mihályi János ny. árvaszéki elnök. — Topolyán április 25., 26., 27., 28., 29. és 30. án. Polgári elnök Scultéty Ferenc árvaszéki elnök. A honvédség részéről minden járásban a m. kir. szabadkai 6. honvédkiegészítő kerületi parancsnokság működik.

*** A zombori gazdasági előadásokról.** Novoszel János zentai titkár, aki az előadásokon résztvett, jelentést tett. A jelentés, mely híven tükrözteti vissza előadásokat és azzal kapcsolatos mozzanatokat, könyvalakban is megjelent.

*** Sajtóper** Biró János, a Zentán megjelenő „Szabad sajtó” című lap szerkesztője állt ma a szabadkai törvényszék büntető tanácsa előtt, négyrendbeli sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségével vádolva. Biró János lapjában a zentai termény- és gabonaszövetkezetet támadta. Oly valótlan adatokat írt meg a szövetkezetéről, amelyek valóságuk esetén Ellinger Jenő dr., zentai ügyvédet és Erdújhegyi Menyhért, zentai plébánost a közmegegyezésnek tették volna ki. A hétfői tárgyalás folyamán Biró János bünszónak ismerte el magát, s beismerte, hogy tettét valótlanosságokon nyugvó információk alapján pénzért írta meg. A sértettektől bocsánatot kért, s kötelezte magát valóságát úgy a saját lapjában, mint egy másik lapban közzé tenni. Minthogy a panaszosok a bocsánatkeréssel megelégedtek, a törvényszék Biró Jánost fölmentette.

*** A szabadkai állami gyermekmenhely főorvosa.** A m. kir. belügyminiszter György Gábor budapesti gyakorló orvost a szabadkai m. kir. állami gyermekmenhely igazgató főorvosává nevezte ki. — Az ujonnan kinevezett igazgató főorvos, f. hó 19. én, szombaton d. e. 10 órakor Schmausz Endre főispán előtt a hivatalos esküt letette, s állását nyomban elfoglalta.

*** Villamvilágítás Hódságon.** Hódság vármegyének ezen csak 4000

lakossal bír, de minden szépért, nemesért szívesen áldozó községe a villamvilágítás bevezetését határozta el, mely már azáltal hogy annak keresztülvitelére kívántató 1200 láng úgy az egyesek, mint a község 300 lánggái való előjegyzésével tuljegyeztetett biztosítva van.

(Csipkefüggönyök 1 frt. 10 kr. Az Orendi szőnyegház Bécs I. ker. Lugeck 2 küld hasvéig saját szövési szép csipkefüggönyöket 1 frt. 10 kr. különleges árért ablakonkint, vagy 2 részben. Színes illusztrált díszkatalogus szőnyegekről, takarókról stb. kívánatra ingyen és bérmentve.

(A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze mag-szükségletét Mautner Odön cs. é s kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdon-ságoknak egész sorozatát is tartalmazza. 1)

Színház.

Szombaton f. hó 19. én, Gogoly V. Miklós klasszikus orosz írónak „A revizor” című vigjátéka volt műsoron. Gogolynek nagy jelentősége van az orosz irodalomban, mert ő a XIX. századbeli orosz irodalom realiztikus irányzatának a megalapítója, s az ő hatását még manapság is érezni benne. Gogoly a legnépszerűbb orosz írók egyike, s alkotásaiban mint a tükörben tündöklik az orosz élet valósága és ideálja, az orosz társadalom feladatainak nagyszerű magyarázata. „A revizor” című darab története Oroszország egy vidéki városában játszódik le. Tárgyát a vidéki város hatósági személyzetének, a fővárosból állítólagosan oda érkezett felügyelőtől való félelme képezi. Később kiderül, hogy a rejtelmes vendég nem is hivatalos felügyelő, hanem egy szent-pétersvári fiatal hivatalnok, aki jószágára való utazásában a városban megpihent. Ez a mese klasszikusan és művésziesen fel van dolgozva, s humoros és hangulatos jelenetek kaleidoszkopszerűen kergetik benne egymást, habár a tendenciája nagyon is komoly t. i. a társadalmi bajok orvoslása. Dobrinovits sok színt tudott önteni szerepébe s játékát végtelen taps és kihívás jutalmazta. Matejics nagyon jól adta a vidéken tartózkodó és fővárosi modorával kérkedő fiatal embert; az ő alkotását a művészi feladata iránt való szeretet és komoly ambíció jellemezte. A többi szereplő is mind finom játékaival lelkiismeretesen hozzájárult a darab sikeréhez.

Kötelességünk megemlíteni, hogy ezen darab számára dr. Kosztics Lázárné saját költségén készítettett új valódi orosz egyenruhákat és jelmezeket, a mi csak növelte a darab hatását, s minden esetre nagy tényezője volt a darab sikerének.

Vasárnap délután népeleadás volt. „A falu rossza” került színre. Este díszelőadás volt, melyet szintársulatunk és szerb polgárságunk, Zmaj Jovánovits János szerb költő hetvenedik születésnapja megünneplése céljából rendezett. A díszelőadást Hadzsics Antal ur, a „Matica Srpska”

elnöke magvas beszéddel nyitotta meg; utána Szpászićné és Jurisics, a költő egy-egy dalát énekelte, az éneket „A ponty” ezimű vigjáték követte. Végül a költő költeményeiből remekül összeállított élőkép rekesztette be a díszelőadást.

Kedden este Echeagaraynak „Folt a mely tisztit” nagyhatású, mély lélektani tanulmányon és az élet komoly megfigyelésén alapuló drámáját adták. A darabot Novákovits Izidor ur, a zombori kereskedelmi iskola tanára szerb nyelvre fordította. A szereplők igyekezettel játszottak; különösen Markovitsné, Bakalovitsné és Szpászić művészi alakításukért minden elismerést érdemeltek meg, mely a közönség tapsában meg is nyilvánult.

I—s.

Irodalom.

— *Kakas Márton.* Mulatságos képek, elmes apróságok tartják ezen a héten is a Kakas Márton-t. Az első oldalra Linek Lajos festette meg a régi nemzeti párt föltámadását ötletes formába, míg az utolsó oldalon Bér Dezső remekelt egy pompás társadalmi képpel. Műd nélkül mulatságos Linek Lajosnak egy kettős képe, a mely azt jóvendőli meg, hogy micsoda felfordulást csinál az exlex-állapot megszűnése a falun. Éder Gyula a Kossuth Lajos utcáról rajzolt egy kacagató képet, míg Jeney Jenő a politikai békét választotta témául a ruaga elmés rajzához. A kisebb képek is egytől-egyig művésziek s a szöveg is ötletes és mulatságos mint mindig. A Kakas Márton előfizetési ára negyedévre három korona. Egyes száma 30 fill. kapható minden újságelárusítónál.

Ad 1358 szám.

Kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

A bsztamási üresedésben levő községi orvosi állásra folyó évi február hó 4. én ad. 685/904. szám alatt kiírt pályázati határidőt a község képviselőtestületének kérelme folytán ezenel meghosszabbítottam és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1904. április hó 8. áig okvetlenül terjeszszék be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. A szerbnyelv tudása megkívánatik.

Az orvosi állás javadalmazása **1600 korona** havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi fizetés.

200 korona negyedévi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi lakbér.

Látogatási díj vénnyrással együtt, ha az orvos beteghez megy nappal 1 korona, ha a beteg megy, az orvoshoz 60 fillér.

Ejjel ezen dijnak kétszeresse.

A megválasztandó orvos köteles a községi szegényeket ingyen gyógykezelni.

Óbecse, 1904. márczius 18. án.

Dr. Balaton Gyula

főszolgabíró.

Utazó pénzbeszedő

csekély óvadékkal, a ki egy házi iparcikk elárusítására is képesnek véli magát, fix fizetés és jutalék mellett azonnal alkalmazást nyer. Czim a kiadóban.

1862

1904

Pályázati hirdetmény.

Kis-Hegyes községben üresedésben jött községi irnok illetve az esetleg megüresendő II-ik irnoki állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Az első irnoki állás javadalmazása 700 korona.

A második irnoki állás javadalmazása 600 korona a községi pénztárból havi előleges részletekben.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket sajátkezűleg írva a vármegyei 6/888 sz. szabályrendeletnek megfelelőleg okmányolva erkölcsi bizonylattal fészerezve **f. évi április hó 16-áig** annyival inkább nyujtsák be hozzám, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1904. évi márczius 9-én.

Császár
főszolgabíró.

Nyilvános árverés.

F. évi április hó 17-én délután 2 órakor saját házámban, **Kernyán**, következő ingóságok a legtöbbet ígérőnek eladatnak:

Egy nyolczerejű Clayton és Schuttleworth-féle cséplőgép zárószerkezettel, magánjáró, szabadalm. fésűkerék-áttétel és dupla gyorsaság; továbbá: összes lakatos szerszámok, egy gépház, egy nagy üvegkapu, (2.84 m. széles, 3 m. magas) tizedmérleg, összes gép- szerszámok és még többféle tárgy,

más üzlet átvétele miatt; venni óhajtókat ezen nyilvános árverésre ezzel meghívom.

A cséplőgép gyárisan és cséplésre kész előállítatik, és ezen napon kipróbáltatik.

Herczog Mátyás
géplakatos, Kernyaja.

Szőlőoltványok,

melyek megeredéseért felelősség vállalattatik!

Amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból teljesen fajtiszta, tökéletesen forrott, dus gyökerezésű példányok szokványminőségben, mérsékelt áron. Tavaszra szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltványtelepnel.

Medgyes, N.-Küküllő megye.

TULAJDONOS: CASPARI FRIGYES

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stirbey herceg romániai szőlőtelepeinek igazgatója. N.-Küküllő vármegye v. szőlészeti biztosa stb.

Lagas szőlőoltványok szintén mérsékelt áron.

! Készlet egy millió!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1241

904.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye ujvidéki járás **Kulpin községében** megürült községi irnok-végrehajtói állás betöltése végett ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás járandóságai a köv.: 720 korona készpénz havi utólagos részletekben felveendő, valamint a befolyandó összes adó és illeték utáni intési díjak.

Magyar szerb esetleg tót nyelvben is jártas egyén előnyben részesül.

Pályázó köteles magát a választás előtt Kulpin község előjáróságának bemutatni.

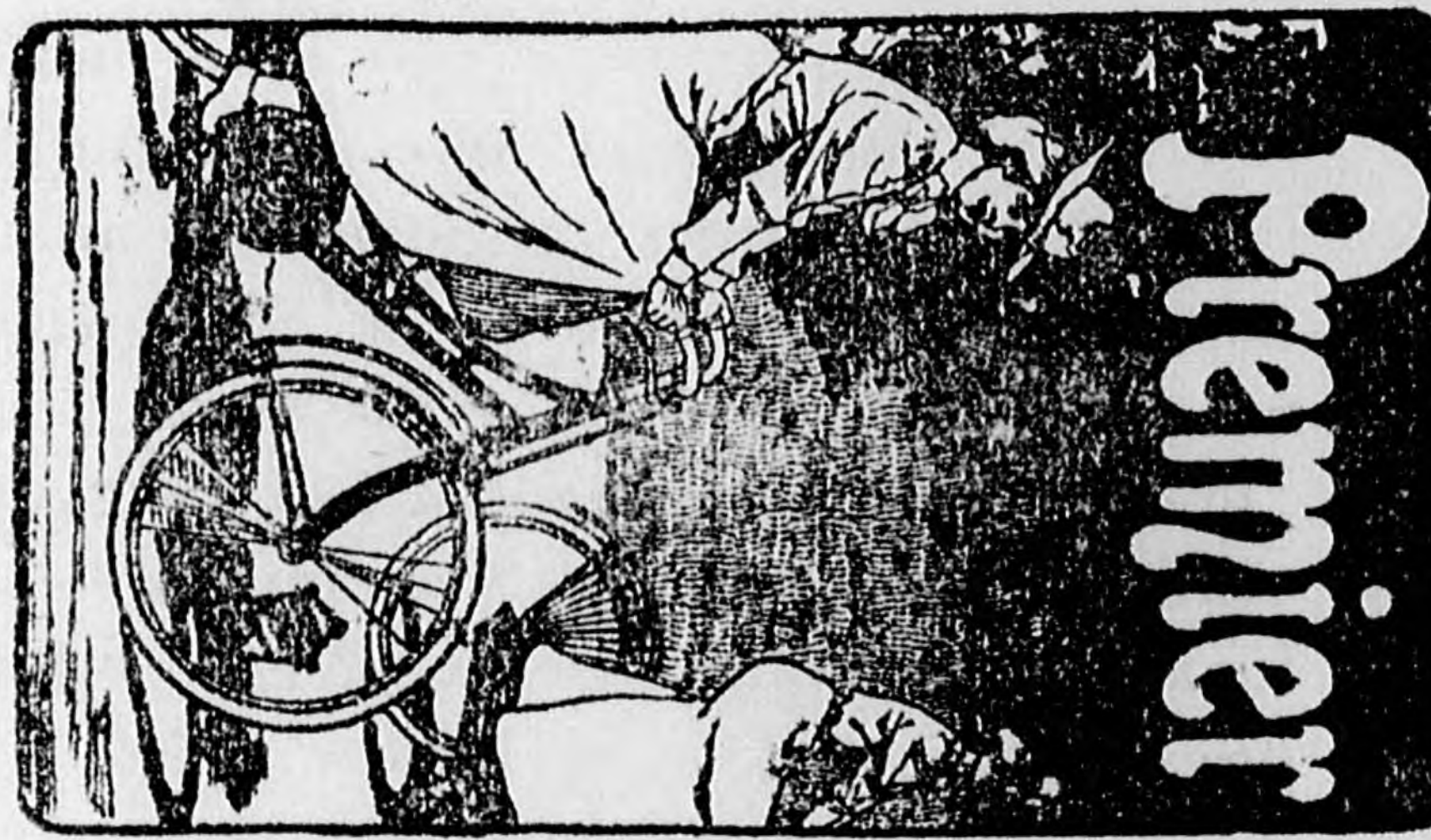
Pályázók felhívtnak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **1904. évi márczius hó 28-áig** este 5 óráig alulirothoz annál is inkább nyujtsák be, mivel később érkező folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Ujvidék, 1904. évi márczius hó 12-én.

Főszolgabíró helyett:
Zsigmond
szolgabíró.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

80 év óta első gyártmány
évi gyártás **49.000** gép



Angolországban
ingyen és bérmentve
Árjegyzék

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ne vegyen senki hangszert.

míg **Reményi Mihály** műhangszerész es. és kir. szabadalomtulajdonos, a „Magyar Királyi Zene-Akadémia“ szállítója 315. ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király-utca 44/II.



K á v é

	Kilója	
	korona	
Reklám kávé Santos faj tiszta	1.80	Pörkölt kávé 2 koronától feljebb
Superior háztartási kávé tiszta i.ú	2.—	
Jamaika nagyszemű világos	2.20	
Domingó előkelő jó kávé Jáva faj	2.40	
Ceylon Salvador Cuba faj	2.60	
Jáva kávé libériában óriás nagy	2.40	
Legf. Malabár vagy Martinik	2.80	
Legfinomabb és nagyszemű Cuba	3.20-tól	
Portorico, Mocco vagy arany Jáva	3.60-ig	
Gyöngykávé minden faj	3.40-tól	
	3.60-ig	

4¹/₂ kilós csomagokban, ha többféle is bérmentve küldünk bárhová, postadíjért számítunk 42 és 72 fill. csomagonként. Csomagolást, szállítólevelet nem számítunk. Minden veendő kapja ajándékba egy hozzánk beküldendő bármily kis fénykép után életnagyságu fényképet és csak a díszes blokkozott papír keretért és vámett számítunk 8 koronát. A kép hasonlatosságu és művészi kivitelért minden irányban kezeskedünk.

Continental kávéimport-társaság
Budapest, V. Lipótkörút 13.

Eladó!

Hentes üzlet Zomborban régi jó forgalommal, családi viszonyok miatt jutányos áron eladó.

Eővebbet e lap kiadóhivatalában.

EREDETI Singer varrógépek

Alulirott cég ezennel közhirre teszi hogy

Trefort-utca 212. sz. a.

elárusító telepet nyitott.

Eredeti Zinger varrógépek trézárólag saját telepeinkben bocsájtatnak forgalomba és így csakis a mi cégünk alatt üzletekben kaphatók.

Ugyanott ingyenes oktatás adunk a tőlünk vett arra alkalmas gépeken

divatos műhímzésben.

Nagy raktár géprések, tűk, olaj, fonál és hímzőselyemben is.

Tisztelettel

SINGER Co. varrógép részvény

Amerikába.

Kedvezményes utazás
a 3. osztályon

156 korona

Bécsből Antwerpen át

NEW-YORKBA

PHILADELPHIABA

előátással.

Forduljunk **RED STAR LINE**
céghez Bécs, Wiedner Gürtel 20.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. hölgyszönségnek becses tudomására hozni, hogy Zomborban, **Kossuth Lajos-utca, Krizmanits-féle ház**

női- és gyermekkalap divatáru-üzletet

nyitottam.

Budapesten és Bécsben történt nagyobb bevásárlásaim folytán a **legújabb ujdonságok** (modellek) állnak a n. é. hölgyszönségnek rendelkezésére, **a legolcsóbb árak mellett.**

Atalakítások és diszítések

is elvállaltatnak és olcsón eszközöltetnek. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

teljes tisztelettel

özv. Palásthy Ödönné,

30 napi próba !!

A világhíri amerikai óragyáros **John Scott Marlitt & Holzer**, akik gyártmányukat Európában is terjeszten, akarják és a legolcsóbb Syst. Roskopf órákkal versenyeznek, küldök utánvétellel vagy az összeg beküldése mellett 2 frt 80 krért.

Egy megbízható Nickel Anker remontojr Scott Watsch Patent zsebóra erős 36 órás, nickel szerkezetű emaillezott fedelű pontosan percre járó 5 évi jótállás. Minden zseborához egy elegáns goldinlanc és reklám tárgy díjtalanul mellékeltek. Nem tetszés esetén pénz visszaadatik tehát nincs risikos

M. J. HOLZER

óra és aranyáru gyáriraktár nagyban, **Krakau, (Öst.) Dietelgasse 66.**

os. és kir. állambivatalnok szálítója.

Képes árjegyzék aranyórákra és aranyárukra ingyen és bérmentve.

Ügynökök kerestetnek.

Hasonlóhirdetmények utánzatok.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kúszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem és nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Czím:

Ermelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya u. p. Székelyhid

500 forintot

fizetek annak, ki **Bartilla** fogvizének használat,

mellett (üvegje 35 kr.) valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája bűzlik. (Csomagolásért külön 10 kr. **Bartilla-Wiukler Ed. Wien**, 19/1. Sommergasse I. Kapható Zombor összes gyógyszertáraiban. Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla**-féle fogvizet. (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 frt 60 krért.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismert nélkül.

Küldje be címét E. 477. jelige alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Mercur“ Mannheim.**



BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

Szőlőbirtokosoknak és mezőgazdáknek

Akácza-ból hasított szőlőkarót,

Akácza kerítési oszlopot,

Akácza komlóoszlopokat,

Bognároknak

Akácza kerékküllőket,

Akácza gömbfát,

Akácza-ból nyersen vagy félig kidolgozott kocsirészeket a legjutányosabb árak mellett ajánlunk, ugyanitt mindennemű fák olcsón kaphatók.

Wolf és Trostler, Ujvidék

Iroda: Duna-utca 7. sz.

Fatelepe: Órménytöltés mellett.



Gumi-sárcipők

(kalocsni)

vizmentes gumi hancipők meleg teveször béléssel, férfiak, nők és gyermekek részére; teljesen **vizmentes gumi vadász-csizmák** férfiak részére, legjobbnak bizonyult minőségben, eredeti orosz gyártmány, a szt.-pétervári gumiczipőgyár gyártmánya.

KORCSOLYAK: Halifax, Jackson Haines Gazella és Columbus.

Legjutányosabb árban kapható

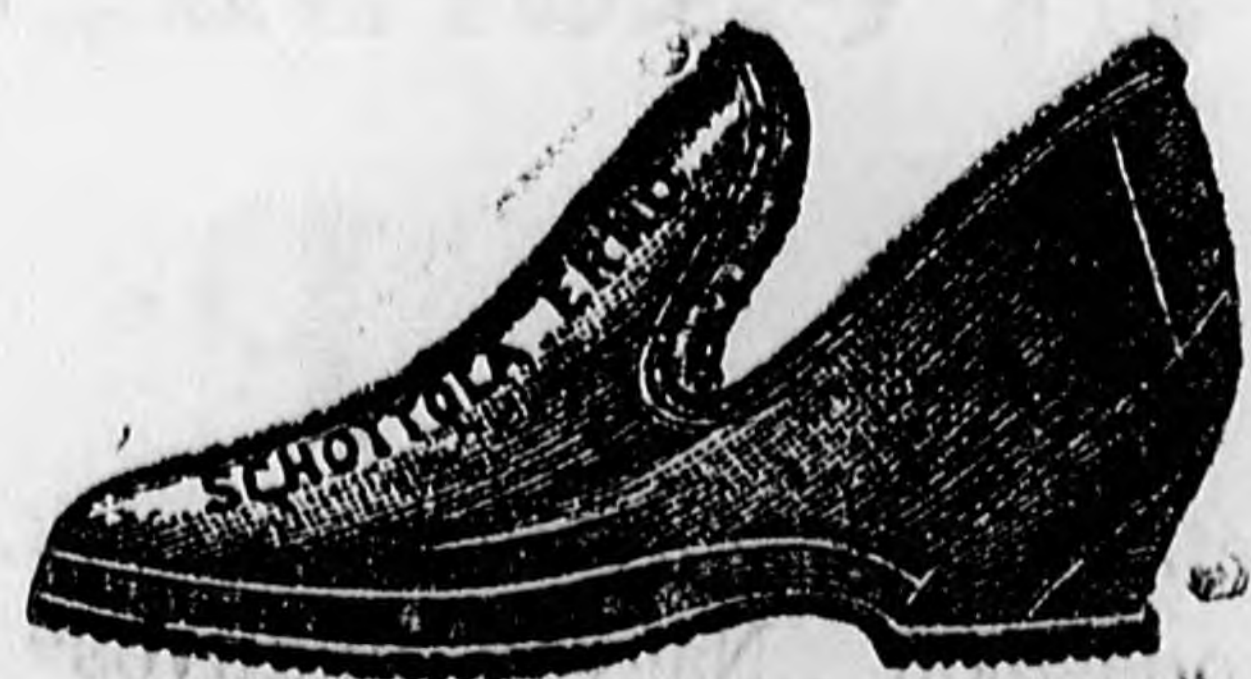
SCHOTHOLA ERNŐ, BUDAPEST

VI., ANDRÁSSY-ÚT 2. sz.

ARJEGYZÉKKEL

ingyen és bérmentve

szolgálók.



Gyár: NYELVIS-TJAIU (Felső) Sziget... Gyár: VÖCKLAIRUCK (Felső Ausz)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

Hatschek Lajos Sz

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 3

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertető

Olcóság! Belköltségetesség!

Saját érdekében bármilyen károsító

hirdetést hirdás által Budapest, Erzsébet-körút 22.

Szakmai Pontok

GRÉME 2 KOR. KORONA - PUDER 1 - GYÖGYSZERTÁR - SZAPPAN

LEGKEDVEJEBB, LEGKÖLTSÉGESEBB - ARCTISZTÍTÓ - ÉS SZÉPÍTŐ SZEREK:

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizuszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.

200 kényelmes lakosztóval.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESEBB A KRIEGNER-FÉLE REPARATOR

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: **KORONA - GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE! ELŐZÉKENYSEG!

SZERENŐSE-NAPTÁR INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

110,000 sorsjegy, 65,000 nyer. — Nyeremények összege 14,458,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után

teljes kifizetéskor:	2% levonással:
60 évre a 60-évi 8.80%-a	50 évre a 60-évi 8.20%-a
40 8.80%-a	40 8.50%-a
30 8.80%-a	30 8.30%-a
20 8%-a	20 7.00%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁLODA

Szálloda: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejtebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON

IRÓGÉP

ÚJ MÓDELLJE megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÛT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

idéltek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú étterem

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Külön magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimérve.

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legsikeresebb gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar stb. ellen.

Megalapítója és egyedül képviselője:

D^r KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. SZ. I. EM.

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER UGORKATEJ

a Balassa-féle valódi angol mely azonnal eltávolít minden szeplőt, májfoltot, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdöséget, fiatalságot kölcsönöz. Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2—K, hozzá ugorka-szappan 1—K, pudér 2—K

Postai szétküldés naponta.

Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógyszerháza: Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST V., Lipót-körút 7.

Benzin- és petrolin-motorok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.

Belső berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

BÉCS Drednerstrasse 78-85.

Benzin- és petrolin-lokomobilok



Versenyen kiválti ötös árkál

Elsőrangú angol és francia női ruha-kelme-különlégek árúháza

LEON és OLÁH

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

Uj elsőrangú írógépek

üzletfoszlatás folytán kaphatók. Tudakozódásokat „Nagyon jutányos” jelíggel e lapra hivatkozással **Mosse Rudolphhoz, Budapest Ferencziak-tére 3, intézendők.**

Cs. és k. udvari szállító.

Fernolend

ezipőfénymáz legjobb fénymáz a világon és kenőcs világos és fekete cipőknek a legszebb fényt adják és a bőrt tartóssá teszik. Régi vagy foltos sárga vagy barna bőrből való cipő „Lyosin” (pompafénymáz) egész új színt kapnak.

Alapítatlan 1832. Gyártanak a BÉCS I. Schulerstrasse 21.

Mindenhol kapható.

Oblát Kázoly könyvnyomdája Zomborban.